

Spisovatel
a scenárista
Marek
Šindelka

OCEŇOVANÝ PROZAIK Marek Šindelka
po letech přichází s novým románem

Jde jen o trochu něhy

LITERATURA Spisovatel a scenárista **Marek Šindelka** (*1984) sice nechrlí každoročně nová díla, zato sklízí úspěch takřka se vším, co napíše. Za svou básnickou prvotinu získal Cenu Jiřího Ortena, čtveřice dosud publikovaných próz mu vynesla již dvě ceny Magnesia Litera (za knihy *Zůstaňte s námi* a *Únava materiálu*), coby spoluautor kuřimskou kauzou inspirovaného komiksu *Svatá Barbora* získal hlavní cenu České akademie komiksu a jako spoluscenárista filmu *Okupace* obdržel Cenu české filmové kritiky i Českého lva. A je takřka jisté, že značný kritický ohlas a přinejmenším nominaci na některou z literárních cen mu vynesou i román *Systémy něhy* (vyd. Host), na němž pracoval dlouhých sedm let.

Protagonistkou třísetstránkové, pečlivě komponované prózy je Ada Fischerová, nadaná pianistka, jež svůj výjimečný hudební talent zdělila po otci společně s nezdravým sklonem k perfekcionismu a systematizaci každodenní existence. Její poutavý a tklivý příběh, podaný v er-formě ústy vševedoucího vypravěče, je z velké části věnován právě Bohumilovi, předčasně zesnulému úspěšnému pianistovi a varhaníkovi, který po rozpadu kariéry opustil rodinu a upil se k smrti. Jeho ztráta dívku nepřestává ani po letech bolestně tížit a zásadně ovlivňovat. Kniha je tak ambiciózně poskládanou mozaikou vybraných epizod z hrdinčina života, odvíjejícího se v současných maloměstských a po-

sléze pražských kulisách, do nichž pronikají její vzpomínky na otce, popřípadě témata a motivy s ním více či méně související.

Kapitoly s jasně vymezenými náměty a vypointovanými závěry se přitom obejdou bez výraznější dějové složky i sáhodlouhých dialogů, jedná se spíše o obrazy či úvahy vykreslující postupně protagonistku a další postavy i jejich vzájemné vztahy. Autor se s oblibou pouští do historických exkursů, jejichž prostřednictvím svůj příběh zaplňuje řadou skutečných osobností i reálií stejně jako úctyhodným množstvím zajímavých faktů nejen ze světa hudby, ale i z jiných oblastí spatých s románovými postavami a leitmotivy. Počínaje hrou v šachy (součástí

textu jsou vedle notových zápisů též obrázky rozehraných šachových partií) a konče nejrůznějšími druhy systémů uplatňovanými v lidské společnosti.

Sebedestruktivní lásku, která samotářskou Adu zároveň svazuje i pohání, nedokážou zvíkat ani důkazy o nespolehlivosti hrdinčiny paměti nebo mnozíci se doklady komplikovanosti jejího vztahu s otcem, když byl ještě naživu. Ovšem dětská láska nebývá spravedlivá. Hrdinka v tomto směru zůstává věčným dítětem; odstrkuje vždy chápavou matku, zatímco tátovi častou nepřítomnost i další prohršky odpouští. Sama se otci čím dál víc podobá, ve snaze najít si k němu alespoň zpětně cestu a odhalit časem zaváté stopy Bohumilovy lásky k ní postupně přejímá jeho posedlosti a dokonce dokáže vystudovat konzervatoř i hudební akademii v Praze a projít několika vztahy, kteréžto události jsou v knize přes mozaikovitou kompozici vylíčeny víceméně chronologicky a s dech beroucí barvitostí a sugestivností.

Šindelkův nový román zdobí bohatý jazyk, vyzrálý styl a až básnická obraznost. Autor se zřídka vídanou pronikavostí vykresluje vnitřní svět své hrdinky, přičemž prostřednictvím pohledu do jejího nitra zkoumá samotnou povahu lidské existence. *Systémy něhy* tak ve výsledku nejsou „jen“ fascinující studií jednoho nevšedního vztahu mezi otcem a dcerou, překračující hranici mezi životem a smrtí. Vypovídají mnohé o nás samotných – o tom, co nás definuje, zatěžuje i žene vpřed. A připomínají nám, že i když „je toho tolik, čím lze zaplnit život, je tolik možných řešení, tužeb a představ, tolik nápodob štěstí“, ve skutečnosti lidem „vždy jde jen o malinkou trochu něhy“.

PETR NAGY

